

Vergaderjaar 2007–2008

21 501-31

Raad voor de Werkgelegenheid, Sociaal Beleid, Volksgezondheid en Consumentenzaken

Nr. 146

VERSLAG VAN EEN ALGEMEEN OVERLEG

Vastgesteld 14 mei 2008

De vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport¹ heeft op 16 april 2008 overleg gevoerd met minister Klink van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over:

- **de geannoteerde agenda ter voorbereiding van de EU-Gezondheidsraad op 17 en 18 april 2008 in Brdo, Slovenië (21 501-31, nr. 144).**

Van dit overleg brengt de commissie bijgaand beknopt verslag uit.

Vragen en opmerkingen uit de commissie

Mevrouw **Schermers** (CDA) vraagt of de minister tijdens de Gezondheidsraad benadrukt wat in het Witboek is verwoord over de gezondheidsstrategie, namelijk «doen wat nationaal kan en Europees alleen als het meerwaarde heeft»? Brengt hij ook ter sprake dat Nederland geen voorstander is van een te grote gemeenschappelijke focus op beleid rond thema's als gezonde levensstijl? Wat is de meerwaarde van de EU bij de problematiek van de landsgrenzen? Er zijn berichten dat een ambulance niet door de meldkamer van een ander land mag worden aangestuurd, ook al zou dat de aanrijtijd aanmerkelijk bekorten. Klopt dat? De minister heeft tijdens het vorige overleg toegezegd, zich te zullen inzetten voor een sterk Europees beleid bij de kwaliteit van de zorgverleners. Hoe heeft de minister hieraan invulling gegeven? Hoe staat het met de regulering rondom rimpelvullers zonder medisch doel en de regelgeving voor het beperken van het geluidsniveau van MP3-spelers? Europa zal onder de nieuwe eurocommissaris van Volksgezondheid, mevrouw Vassiliou, sterk inzetten op de bestrijding en preventie van kanker. Het standpunt van de Nederlandse regering dat er in Nederland meer aandacht moet komen voor preventie wordt ondersteund. Is de minister van mening dat ervaringen in andere landen de besluitvorming in Nederland over de wenselijkheid van screening en vaccinatie voor een bepaalde ziekte zouden kunnen versnellen? Gedacht kan worden aan het besluit dat genomen moet worden ten aanzien van algemene vaccinatie tegen hepatitis B, een ziekte die leverkanker kan veroorzaken en die in Oost-Europa meer voorkomt dan in West-Europa. Mevrouw Schermers wijst op het risico van het ontstaan van ziektes door resistente bacteriën die uit het buitenland Nederland in komen. Het Neder-

¹ Samenstelling:

Leden: Van der Vlies (SGP), Halsema (GroenLinks), Kant (SP), Snijder-Hazelhoff (VVD), Ferrier (CDA), ondervoorzitter, Joldersma (CDA), Jan de Vries (CDA), Smeets (PvdA), voorzitter, Van Miltenburg (VVD), Schippers (VVD), Omtzigt (CDA), Koşer Kaya (D66), Willemse-van der Ploeg (CDA), Van der Veen (PvdA), Schermers (CDA), Van Gerven (SP), Wolbert (PvdA), Heerts (PvdA), Zijlstra (VVD), Ouwehand (PvdD), Agema (PVV), Leijten (SP), Bouwmeester (PvdA) en Wiegman-van Meppelen Scheppink (ChristenUnie).
Plv. leden: Van der Staaij (SGP), Vendrik (GroenLinks), Van Velzen (SP), Neppéus (VVD), Vietsch (CDA), Uitslag (CDA), Ormel (CDA), Van Dijken (PvdA), Verdonk (Verdonk), Dezentjé Hamming-Bluemink (VVD), Atsma (CDA), Van der Ham (D66), Cörüz (CDA), Gill'ard (PvdA), Smilde (CDA), Langkamp (SP), Vermeij (PvdA), Arib (PvdA), Kamp (VVD), Thieme (PvdD), Bosma (PVV), Luijben (SP), Hamer (PvdA), Ortega-Martijn (ChristenUnie) en De Wit (SP).

landse, tot over de landsgrenzen bekende, restrictieve beleid staat daarvoor onder druk. Kan het Nederlandse beleid gehandhaafd worden of wordt Nederland gedwongen zijn beleid aan te passen aan dat van de buurlanden? Resistentie lijkt zich vanuit de agrarische naar het menselijke compartiment te kunnen verspreiden. Hoe wordt invulling gegeven aan samenwerking op gezondheidsgebied met de landbouwsector in Europa? Het probleem van resistentieontwikkeling zal alleen maar toenemen. Onder de titel «Hekken helpen niet» stond in Medisch Contact van 11 april een artikel over zeer resistente tuberculose in Afrika, met als waarschuwing dat het niet bij Afrika blijft en dat deze ziekte op dezelfde manier moet worden bestreden als SARS (Severe Acute Respiratory Syndrome) of de vogelgriep. Wat is de meerwaarde van de EU bij de bestrijding van een dergelijke ziekte? Hoe kan de EU zo snel mogelijk de eerste patiënt detecteren met die nieuwe aandoening? Is de methode van aanpak al bekend?

Kan de minister de Kamer informeren over de afloop van zijn actie om duidelijkheid te krijgen over de status en de veiligheid van de E-sigaret? Dit is een mooie testcase voor de Europese samenwerking.

De heer **Van der Veen** (PvdA) vraagt wat Europa kan betekenen op het gebied van zeldzame ziektes. Over de Dienstenrichtlijn is met betrekking tot patiëntenmobiliteit een misverstand ontstaan in Brussel. Kan de minister bevestigen dat het hier gaat over verzekeren en niet over zorgaanbieders? Klopt het dat er bij de bouw van verpleeghuizen in Nederland Europese normen gehanteerd worden? Zo ja, kan de minister dat nader toelichten?

De heer **Van Gerven** (SP) heeft begrepen dat direct marketing van geneesmiddelen opnieuw op de Europese agenda staat, terwijl het Europees Parlement dit afwijst. Is de minister van plan de boodschap uit te dragen dat het die kant niet op moet? Direct marketing van geneesmiddelen is niet in het belang van de openbare gezondheidszorg. Het leidt tot meer en onnodig voorschrijven en tot schade voor patiënten.

Hoe staat het met de patiëntenmobiliteit in het kader van de Dienstenrichtlijn? Kloppen de geruchten dat het niet alleen om patiënten maar ook om zorgverleners gaat?

De minister zou bij de instellingen informeren hoe zij handen en voeten geven aan de taaleisen voor de werknemers. Wat is daaruit gekomen? Is de minister bekend wie zich in Europa bezighoudt met de mogelijke braindrain van zorg in Oost-Europese landen? Kan de minister aangeven hoe hij daarmee omgaat?

Antwoord van de minister

De **minister** meldt dat hij in reactie op het Witboek van de Europese Commissie heeft gezegd dat Europese interventies op het gebied van gezondheid een bovennationaal karakter moeten hebben, ook als het gaat om leefstijlinterventies. De criteria daarvoor zijn eerder aan de Kamer gemeld. De Europese interventies moeten altijd meerwaarde hebben. Leefstijlinterventies behoren in eerste aanleg toe aan de nationale staten. Pas als er grensoverschrijdende effecten zijn, is de Europese Unie aan zet. De minister zal nagaan in hoeverre het grensoverschrijdend rijden met ambulances gezondheidswinst oplevert en of meldkamerprocedures dat in de weg staan. Dit is typisch een punt dat in Europees verband geregeld zou moeten worden en, als dat niet lukt, bilateraal. Duidelijk is dat de richtlijn grensoverschrijdende zorg ruimte moet bieden voor samenwerking over de landsgrenzen. Dit is een belangrijke voorwaarde om te kunnen instemmen met die richtlijn. Ook de kwaliteit van de zorgverlener zal in het kader van deze richtlijn aan de orde zijn. De minister zal inventariseren welke mogelijkheden en aangrijpingspunten deze richtlijn biedt

om het kwaliteitsniveau te verhogen dan wel om handhaving en toezicht te verbeteren. Dit punt maakt onderdeel uit van de Nederlandse inzet op Europees niveau. De minister zal de Kamer hierover schriftelijk informeren.

Rimpelvullers zijn moeilijk te categoriseren. Zij vallen niet onder geneesmiddelen, onder medische hulpmiddelen of de cosmeticaregelgeving. De algemene bepalingen voor producten zijn te weinig specifiek om daarop toegesneden te zijn. Daarom wordt op Europees niveau gezien of er specifieke regelgeving moet komen. De minister houdt de Kamer op de hoogte van de bevindingen van de werkgroep die zich daarmee bezighoudt. De minister zal de Kamer schriftelijk informeren over de regelgeving voor het geluidsniveau van MP3-spelers.

De Europese Unie besteedt veel aandacht aan het risico van het ontstaan van haarden van infectieziekten mede als gevolg van een te ruim gebruik van antibioticum, hetzij in de veterinaire sector hetzij ter bestrijding van ziekten bij mensen. De Europese Unie zal een algemene oproep aan landen doen om buitengewoon zorgvuldig te zijn met het hanteren en het toedienen van antibioticum. Deze oproep strekt zich ook uit tot de veterinaire sector. Er zijn initiatieven om best practices uit te wisselen. Op dit terrein ligt geen bevoegdheid van de Europese Unie. Het gaat om het uitwisselen van kennis en er zullen geen voorschriften uit voortvloeien. Nederland heeft een bepaalde reputatie op dat gebied omdat er in Nederland weinig antibioticum wordt voorgeschreven. Er worden maatregelen genomen om het gebruik van antibioticum in de veterinaire sector terug te dringen. Er loopt een onderzoek van het RIVM om in beeld te krijgen in hoeverre er in de varkenssector en de kalverensector gematigd kan worden. Het is evident dat de uitkomsten daarvan meegenomen worden bij de uitwisseling van best practices.

Ook is er in Europa veel aandacht voor het ontstaan van ziektehaarden buiten Europa en de gevolgen die dit voor Europa kan hebben. De algemene lijn van de Nederlandse regering is om de Europese Unie erop te wijzen dat er vooral samenwerking met de WHO (World Health Organization) gezocht moet worden.

De minister wil er bij de Europese Commissie op aandringen de status van de E-sigaret in de EU-landen onderling af te stemmen. Er is nog geen zicht op interpretatie van de Europese Commissie van de richtlijn die hierop van toepassing is. Zolang daarover geen duidelijkheid bestaat, is er interpretatieruimte rond die richtlijn en zal de minister een besluit moeten nemen over het kwalificeren van de E-sigaret als medicijn.

Bij een bezoek aan de Duitse minister van Volksgezondheid, Ulla Schmidt, heeft de minister afgesproken dat er intensiever wordt samengewerkt op het gebied van de geneesmiddelen voor zeldzame ziektes. Op dit punt kan Europa meerwaarde bieden omdat er meer kapitaal te genereren is voor onderzoek in hoeverre investeringen in medicijnen tegen zeldzame ziektes te realiseren zijn. Over de voortgang hiervan zal de minister de Kamer schriftelijk berichten.

De Dienstenrichtlijn ziet met name op de rechten van patiënten en niet op die van de zorgverleners. Met de komst van de nieuwe Europese Commissaris Vassiliou is er een accentverschuiving in de richting van handhaven en waarborgen van de patiëntenrechten, vooral het recht op toegankelijke zorg. In juli komt er een Commissievoorstel.

De minister zal de Kamer schriftelijk informeren in hoeverre er bij de bouw van verpleeghuizen Europese normen gehanteerd worden.

De minister is voorstander van het handhaven en strikt toepassen van de richtlijn die direct marketing van geneesmiddelen verbiedt. Direct marketing via het internet is krachtens die richtlijn in feite illegaal, maar daarbij is de handhaving lastig. De minister komt hierop nog terug.

Op de taaltoetsen bij instellingen zal de minister schriftelijk terugkomen. Elke lidstaat moet zich zorgen maken over de eventuele afkalving van de zorg in andere lidstaten vanwege de braindrain. Nederland kent wat dat

betreft een ethische code. Dit thema verdient Europees gezien veel aandacht. Er moeten afspraken komen over terughoudendheid bij werving van personeel uit andere landen. De minister zal dit punt meenemen in de komende Gezondheidsraad.

De voorzitter van de vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
Smeets

De griffier van de vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
Teunissen